

[Vesterager.]

kelse, det har, erkender vi, at der er Ting i det, der maaske kan komme noget ud af, som kan faa Betydning, og som i en over-skuelig Fremtid lader sig gennemføre.

Jeg haaber ikke, at Eksemplet fra Til-synsloven skal gentage sig, at man staar over for noget, som ikke maa ændres, eller, hvis der er virkelige Fejl i Lovforslaget, at Folketinget saa ikke maa have Lov til at rette dem. En saadan Forhandlingsmaade gør det jo ikke lettere for os at gaa ind i Arbejdet.

Naar der er saa megen Uro Landet over paa Skolens Omraade, skyldes det paa mange Maaader det, at Tilsynsloven slet ikke har bragt den Glæde, som man haabede, men at den tværtimod har skabt Uro i mange Lejre; og jeg tror, det havde været klogt, om man havde lyttet ogsaa til de Raad, som vi gav fra konservativ Side. Ikke mindst min ærede Partifælle det ærede Medlem Hr. J. Oskar Andersen henstillede meget stærkt, at man prøvede paa at finde en mere klar Affattelse af Loven, selv om man ikke vilde ændre i Principperne. Nu kommer altsaa dette Lovforslag til Folke-tinget, og jeg formoder, det er Meningen, at man her vil gaa ind i en virkelig Realitetsforhandling, og at der kan være Tale om at faa virkelig saglige Ændringer ind i Lovforslaget, saa det ikke bliver som sidst, vi havde Skoledebat her, hvor alting blev fejlet bort, selv om det var meget vel begrundet.

Jeg hilser med Glæde, at man har fastholdt Udtrykket „Folkeskolen“, at det betyder Skolen fra det 7de til det 14de Aar, og at denne Folkeskole skal have Maalet i sig selv. Med Hensyn til det 8de Skoleaar har jeg allerede udtalt min Betænkelighed gennem den korte Omtale af det økonomiske. Jeg tror, det vil blive meget dyrt, og jeg tror ikke, det er muligt under de nuværende Forhold at gaa til en saadan Udvidelse.

Om man kan gennemføre en Ændring paa visse Omraader, vil nu Tiden vise. Det er saa rigtigt, som der blev sagt af Venstres ærede Ordfører (Arnth Jensen), at den toklassedelte Skole paa Landet er afskaffet, og jeg maa formode, at den saakaldte vestjyske Skole er ligesaa, og det vil naturligvis volde Vanskeligheder. Jeg har haft Ønske om, at man maatte gaa lempeligt frem over for begge disse Skoleformer og indføre visse Forbedringer, saa at man kunde afhjælpe nogle af de Mangler, som i særlig Grad klæber ikke mindst ved den toklassedelte Skole.

Mellemskolen i dens nuværende Form skal jeg ikke opholde mig meget ved. Jeg kan saa udmærket godt forstaa, at Undervisningsministeren ønsker at foretage Ændringer paa dette Punkt, thi der har jo været megen Misfornøjelse med den Udvikling, der er foregaaet her. Om det saa er den rigtige Maade at oprette en ny Linie, der skal bære samme Navn, er noget, som man bedst kan drøfte, forekommer det mig, i et Udvalg. Det er jo ikke Navnet, der i og for sig er det bestemmende, det er dette, om man kunde finde en Form, hvorved de Elever, der virkelig vilde gaa den mere teoretiske Vej, fik Lejlighed dertil, men at man ikke i den Grad sugede de dygtige Elever ud af Folkeskolen, at Folkeskolelærerne kom til at sidde tilbage med det daarlige Materiale. Det er dette, der uden Tvivl har været bestemmende for Undervisningsministeren, og det kan jeg kun hilse med Glæde, og det forstaaer jeg fuldt ud efter de Udtalelser, der er kommet fra Lærerkredse og Skolekredse i det hele taget.

Med Hensyn til saadan en Bestemmelse som den om Sammenlægning af Kommuner er jeg ikke utilbøjelig til at tro, at det godt kan have sin Betydning, og at den Tanke i Virkeligheden er brugbar. Naar man har været Landsbylærer i saa mange Aar, som jeg har været, og har set, hvordan Kommunerne kan gribe ind i hinanden med nogle vidunderlige Tunger, forstaaer man, at det mange Gange er upraktisk, at der slet ikke er nogen Forbindelse her mellem Kommunerne; og der kan maaske godt udrettes noget, naar man ellers tager fat paa det paa rette Maade og faar Kommuner-nes Tilslutning dertil. Men det kan ikke nægtes, at den Tale om kommunalt Styre og Forældrestyre, som vi hører saa meget om i dette høje Ting, i Regelen ikke er meget værd, naar man kommer ud i det praktiske.

Forældrestyret gik sig jo en Tur i Loven om Skolens Styrelse og Tilsyn; dør gav man i Virkeligheden hele Magten til Kommunalbestyrelserne. Alt det, man her havde sagt, og hvad der var talt fra socialdemokratisk Side om dette nye, der skulde komme, om Forældrenes direkte Valg og Indfyldelse paa Skolekommissioner o. s. v., blev som blæst bort, da Lovforslaget skulde gennemføres, og det blev Kommunalbestyrelserne, der beholdt hele Magten i Byerne, Kaldsretten og Valg af Skolekommissionsmedlemmer, altsaa baade Indstillingsret og Kaldsret. Det var i Virkeligheden nærmest et Tilbageskridt med Hensyn til Forældrestyre og Forældrenes Indfyldelse.

Nu taler man her om, at det gælder om,